

Súd: Okresný súd Nové Zámky
Spisová značka: 16C/319/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4413200647
Dátum vydania rozhodnutia: 27. 04. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Mária Nagyová
ECLI: ECLI:SK:OSNZ:2016:4413200647.5

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Nové Zámky, sudkyňou JUDr. Máriou Nagyovou, v právnej veci žalobcu: EOS KSI Česká republika, s.r.o., Novodvorská 994, Praha 4, Česká republika, IČO: 25 117 483, zastúpený: V. F., R..K..S.. J. X, XXX XX L., A.: XX XXX XXX, proti žalovanému: H. V., X.. XX.XX.XXXX, L. L. , E.. O. XX, Š. S. R., B. C. R. J., L., F., R..K..S.. X. B., E.. H.. P. X, A.: XXXXXXXXX, J. F. F.Á. F. C. C. E.. V. F., o zaplatenie 52.113,13 CZK s príslušenstvom, takto

rozhodol:

Súd žalobu **z a m i e t a**.

O trovách konania súd rozhodne do 30 dní po právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej.

o d ô v o d n e n i e :

Žalobca sa žalobou doručenu súdu dňa 15.01.2013 domáhal voči žalovanému vydania platobného rozkazu na zaplatenie 52113,13 CZK s 7,75% úrokmi z omeškania ročne od 02.10.2010 do zaplatenia a náhrady trov konania titulom porušenia zmluvných povinností žalovaným vyplývajúcich mu zo Smlouvy o úvère č. XXXXXXXXXXXX.

Súd žalobe vyhovel a vydal platobný rozkaz pod sp. zn. 4RO/7/2013-57 zo dňa 14.11.2013, ktorý však nenadobudol právoplatnosť, pretože sa ho nepodarilo žalovanému doručiť do vlastných rúk a uznesením zo dňa 20.01.2015, ktoré nadobudlo právoplatnosť 13.02.2015 bol platobný rozkaz zrušený.

Súd vykonal dokazovanie ohľadne pobytu žalovaného a následne opäť vydal platobný rozkaz pod sp. zn. 16C/319/2015-78 zo dňa 29.06.2015, voči ktorému podal v zákonnej lehote odpor žalovaný na / č. I. 84/. Žalovaný v odpore vzniesol námietku premlčania pretože z predloženej zostavy B. XXX zo dňa 03.10.2010 je zrejmé, že k poslednej platbe zo strany žalovaného došlo dňa 02.10.2008, kedy bola uhradená istina po splatnosti vo výške 1082,31 CZK. Výzvou zo dňa 10.12.2008 (upomienka s výstrahou) vyzval žalobca žalovaného k okamžitej úhrade dlžnej čiastky najneskôr do 15.01.2009 s tým, že ak v určenej lehote nebude dlžná suma uhradená stane sa splatným celý zostatok úveru s príslušenstvom a to dňom nasledujúcim po určenom dni. Žalovaný v určenej lehote dlžnú sumu neuhradil, čím sa dňom 16.01.2009 stal splatný aj zostatok úveru s príslušenstvom. Uzatvorená zmluva má charakter spotrebiteľskej zmluvy podľa ustanovení § 51a a nasl. Občianskeho zákonníka. Vzhľadom na túto skutočnosť sa na premlčanie v danom prípade vzťahuje 3 ročná premlčacia doba. Teória obchodno - právnej úpravy pri posudzovaní spotrebiteľských úverových vzťahov musí ustúpiť špeciálnej záväznej spotrebiteľskej právnej úprave, ktorá má základ v Smernici Rady 93/13/EHS o nekalých podmienkach spotrebiteľských zmluvách, ktorých výklad vo svojich rozhodnutiach prináša upresňuje Európsky súdny dvor. Použitie Obchodného zákonníka ako podpornej právnej úpravy pri spotrebiteľských vzťahoch je jednoznačne pre spotrebiteľa znevýhodňujúce viď (uznesenie Ústavného súdu SR I. ÚS 402/2013-10 zo dňa 19.06.2013), ktorý vyjadril právny názor podľa ktorého sa v prípade

spotrebiteľských zmlúv (a to aj v prípade, ak ide o absolútne obchody) použijú pre spotrebiteľa výhodnejšie ustanovenia Občianskeho zákonníka. Žaloba podľa prijímacej pečiatky súdu bola doručená dňa 17.01.2013, t.j. po uplynutí premlčacej lehoty.

Žalobca sa vyjadril k odporu podaním zo dňa 07.12.2015 (č.l. 99), v ktorom uviedol, že súd by na vznesenú námietku premlčania nemal prihliadať z dôvodu, že danú vec je potrebné posúdiť podľa §§ 497-507 Zákona č. 513/1991 Sb., pretože medzi účastníkmi vznikol obchodno - záväzkový vzťah. Podľa článku 29 Všeobecných obchodných podmienok sa právne vzťahy riadia právnym poriadkom Českej republiky. Svoje tvrdenia podporil rozhodnutiami Krajského súdu v Ústí nad Labem sp. zn. 69 IC 1303/2010 a rozhodnutím Najvyššieho súdu Českej republiky sp. zn. 32 Cdo 1750/2010, z ktorých vyplýva, že ustanovenia o premlčaní v Občianskom zákonníku nie je možné považovať za ustanovenia na ochranu spotrebiteľa v zmysle ustanovenia § 262 ods. 4 Obchodného zákonníka. Výzvou a výstrahou k úhrade zo dňa 10.12.2008 vyzval postupca žalovaného k úhrade pohľadávky vo výške 4336,--CZK najneskôr do 15.01.2009. Žalovaný bol upozornený, že ak v uvedenej lehote predmetnú pohľadávku nezaplatí, stane sa celý zostatok úveru s príslušenstvom splatným dňom nasledujúcim po márnom uplynutí uvedeného termínu. Žalovaný pohľadávku neuhradil, premlčacia doba na uplatnenie práva začala plynúť dňa 17.01.2009 a uplynula dňa 17.01.2013 a žaloba bola podaná na súd dňa 14.01.2013, teda pred uplynutím premlčacej doby.

Žalovaný k vyjadreniu žalobcu zaujal stanovisko dňa 12.02.2016 (č. I. 127), v ktorom uviedol, že má za to, že v prejednávanej príhode je potrebné prihliadať na ustanovenie § 9 ods. 3 zákona č. 97/1963 Zb. o medzinárodnom práve súkromnom a procesnom, podľa ktorého ak si účastníci spotrebiteľskej zmluvy zvolili právo, ktoré poskytuje spotrebiteľovi menšiu ochranu jeho práv ako slovenský právny poriadok, ich vzťahy sa spravujú slovenským právnym poriadkom. Pokiaľ český právny poriadok neposkytuje spotrebiteľovi dostatočnú ochranu jeho práv mal by sa nárok žalobcu a ochrana žalovaného ako spotrebiteľa vyhodnotiť podľa slovenskej právnej úpravy. Spotrebiteľský charakter zmluvy o úvere predurčuje aplikáciu ustanovení občianskeho zákonníka nielen na ochranu spotrebiteľa pred neprijateľnými zmluvnými podmienkami, ale aj na posúdenie premlčania práv z právneho vzťahu založeného touto zmluvou a to aj napriek tomu, keď podľa Obchodného zákonníka ide o absolútny obchod. S poukazom na § 52 ods. 2 Občianskeho zákonníka je nepochybné, že na všetky právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ sa vždy prednostne použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka, aj keď by sa inak mali použiť normy obchodného práva. V zmysle novely vykonanej zákonom č. 102/2014 Z.z. s účinnosťou od 01.05.2014 v zmysle § 5b orgán rozhodujúci o nárokoch zo spotrebiteľskej zmluvy prihliada aj bez návrhu z úradnej povinnosti (ex officio) či nedošlo k premlčaniu. Žalovaný poukázal na rozsudok Najvyššieho súdu SR pod sp. zn. 3MCdo/14/2014 zo dňa 21.04.2015.

Súd vykonal dokazovanie výsluchom účastníkov a oboznámením predložených listinných dôkazov: oznámenie o postúpení pohľadávok zo dňa 10.10.2010 adresované žalovanému veriteľom, výpis z OR na veriteľa, pokladničný doklad o čerpaní úveru, výzva s výstrahou k úhrade dlžnej čiastky na úverovom účte zo dňa 10.12.2008, na základe ktorej bol žalovaný vyzvaný k úhrade dlžnej sumy 4336,-- CZK najneskôr ku dňu 15.01.2009, výpis z účtu žalovaného, pokus o zmier zo dňa 19.12.2012, v zmysle ktorého bol žalovaný vyzvaný na zaplatenie sumy 85 033,35 Sk, t.j. 2822,59 eur, všeobecné obchodné podmienky veriteľa a zistil tento skutkový a právny vzťah:

Dňa 15.09.2010 bola uzavretá Zmluva o postúpení pohľadávok medzi Českou sporitelňou, a.s. Praha a žalobcom, z ktorej mal súd preukázané, že predmetom postúpenia pohľadávok bola i pohľadávka voči žalovanému, v zmysle prílohy č.1, čím žalovaný preukázal svoju aktívnu legitimitáciu .

Smlouva o úvère č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 10.10.2007 uzavretá medzi Českou sporitelňou a.s. Praha 4 a žalovaným, na základe ktorej bol žalovanému poskytnutý hotovostný úver vo výške 50 000,--CZK, ktorý sa žalovaný zaviazal splácať v splátkach vo výške 1764 ,--CZK, vždy k 16 dňu každého kalendárneho mesiaca , s tým že prvá splátka bude zaplatená 16.11.2007, celkový počet splátok 36, dohodnuté úroky 15,80 % ročne, ročná percentuálna sadzba nákladov 17,92 %.

Žalobca vo svojej výpovedi zdôraznil, že zmluva bola uzatvorená podľa Obchodného zákonníka a jedná sa o absolútny obchodno-záväzkový vzťah a preto premlčacia lehota je 4-ročná a nárok žalobcu nie je premlčaný.

Právna zástupkyňa žalovaného žiadala žalobu zamietnuť, pretože mala za to, že nárok je premlčaný, je nepochybné, že charakter zmluvy uzavretej medzi žalovaným je potrebné posudzovať podľa § 9 ods. 3 zákona o medzinárodnom práve súkromnom a procesnom.

Optikou rozhodnutia NS SR v korelácii s harmonizáciu spotrebiteľského práva v súlade so smernicou 83/2011 by sa aj pri aplikácii českej právnej úpravy mali použiť ust. § 629 zákona 89/2012 Občianskeho zákonníka, podľa ktorého je premlčacia doba 3 roky a teda nárok žalobcu je premlčaný.

Zmluva uzavretá medzi právnym predchodcom žalobcu a žalovaným je absolútnym obchodom na predmetný úver dopadajú ustanovenia Obchodného zákonníka bez ohľadu na charakter oboch účastníkov úverovej zmluvy. Predmetná vec vychádza zo spotrebiteľskej zmluvy regulovanej osobitnou právnou úpravou a povinnosťou súdu pri vyhodnocovaní nárokov z nich plynúcich je poskytnúť spotrebiteľovi náležitú ochranu.

V súlade s princípmi ochrany spotrebiteľa v prípade duplicitnej právnej úpravy rovnakých inštitútov súkromného práva je dôvodné aplikovať právnú úpravu o občianskych právach a nie podnikateľské právo (rozsudok NS SR pod sp. zn. 5M Cdo/20/09).

Základ vnútroštátnej právnej úpravy ochrany spotrebiteľa v Českej republike teda predstavuje ustanovenie § 52 a nasledujúce Českého občianskeho zákonníka. Postavenie spotrebiteľa totiž nie je možné zhoršiť v porovnaní s právnou úpravou v Občianskom zákonníku.

Vzhľadom na vznesenú námietku premlčania bolo potrebné prioritne skúmať či táto námietka je dôvodná ako aj tú skutočnosť, či na predmetný právny vzťah je možné použiť 4-ročnú premlčaciu lehotu v súlade s Obchodným zákonníkom Českej republiky, alebo všeobecnú 3-ročnú premlčaciu lehotu v súlade s Občianskym zákonníkom.

Z článku 29 Všeobecných obchodných podmienok mal súd preukázané, že vzťahy medzi účastníkmi zmluvy sa riadia právnym poriadkom Českej republiky. Z uvedeného vyplýva, že účastníci zmluvy si dohodli právny poriadok akým sa zmluva spravuje. Vykonaným dokazovaním s poukazom na stanovisko žalobcu mal súd preukázané, že v zmysle uvedených právnych predpisov ČR a vzhľadom na predloženú judikatúru je nepochybné, že postavenie žalovaného ako spotrebiteľa je znevýhodnené a nepožíva ochranu vo vzťahu k premlčacej lehote, pretože premlčanie nie je úpravou, ktoré smeruje k ochrane spotrebiteľa. Súd poznamenáva, že žalovaný nijakým spôsobom nemohol ovplyvniť predtlačené VOP, ktoré boli súčasťou zmluvy. Z uvedeného vyplýva, že účastníci si zvolili právo, ktoré poskytovalo menšiu ochranu spotrebiteľovi, ako slovenský právny poriadok a preto súd mal za to, že uvedený vzťah je potrebné posudzovať podľa slovenského právneho poriadku.

S poukazom na nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 593/2008 zo 17.06.2008 o rozhodnom práve pre zmluvné vzťahy (RÍM I) podľa článku 3 bod 1. vyplýva, že zmluva sa spravuje právnym poriadkom, ktorý si zvolia zmluvné strany. Voľba musí byť urobená výslovne alebo jasne preukázaná ustanoveniami zmluvy alebo okolnosťami prípadu. Zmluvné strany si môžu zvoliť právny poriadok, ktorým sa bude spravovať celá zmluva alebo len jej časť. V danom prípade by bolo možné usudzovať, že zmluvné strany si dohodli právny poriadok, podľa ktorého sa budú upravovať právne vzťahy medzi nimi a preto by bolo potrebné daný právny vzťah posudzovať podľa právneho poriadku Českej republiky. Toto by prichádzalo do úvahy, len vtedy, ak by bola zmluva uzavretá v období od 17.12.2009, čo v danom prípade nebolo, pretože zmluva bola uzavretá 10.10.2007.

Z týchto dôvodov súd dospel k záveru, že v danom prípade je potrebné prihliadnuť na ust. § 9 ods. 3 zákona č. 97/1963 Zb. o medzinárodnom práve súkromnom a procesnom, podľa ktorého ak si účastníci spotrebiteľskej zmluvy zvolili právo, ktoré poskytuje spotrebiteľovi menšiu ochranu jeho práv ako slovenský právny poriadok, ich vzťahy sa spravujú Slovenským právnym poriadkom.

Podľa § 101 Občianskeho zákonníka, pokiaľ nie je v ďalších ustanoveniach uvedené inak, premlčacia doba je trojročná a plynie odo dňa, keď sa právo mohlo vykonať po prvý raz.

Všeobecná premlčacia doba je ustanovená k dĺžke troch rokov. Plynie odo dňa, keď sa právo mohlo - objektívne posudzované - vykonať (uplatniť) po prvý raz. Týmto dňom je zásadne deň, keď právo bolo možné odôvodnene vykonať podaním návrhu (žaloby) na súde, teda keď je actio nata. Preto nie je

rozhodujúce, z akého dôvodu, t. j. či subjektívneho alebo objektívneho, tak oprávnený subjekt neurobil. Actio nata nastáva vo väčšine prípadov zročnosťou dlhu, t. j. dňom, keď mal dlžník prvýkrát splniť dlh, resp. začať s jeho plnením.

S účinnosťou od 1.5.2014 stanovuje zákon orgánu rozhodujúcemu o nárokoch zo spotrebiteľskej zmluvy povinnosť prihliadať aj bez návrhu na nemožnosť uplatnenia práva, na oslabenie nároku predávajúceho voči spotrebiteľovi, vrátane jeho premlčania alebo na inú zákonnú prekážku alebo zákonný dôvod, ktoré bránia uplatniť alebo priznať plnenie predávajúceho voči spotrebiteľovi, aj keď by inak bolo potrebné, aby sa spotrebiteľ týchto skutočností dovoľával. Uvedené ustanovenie predstavuje vo vzťahu k § 100 Občianskeho zákonníka lex specialis.

Podľa ust. § 5b Zákona č.250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa v znení účinnom od 1.5.2014 orgán rozhodujúci o nároku zo spotrebiteľskej zmluvy prihliada aj bez návrhu na nemožnosť uplatnenia práva na oslabenie nároku predávajúceho voči spotrebiteľovi vrátane jeho premlčania alebo na inú zákonnú prekážku alebo zákonný dôvod, ktoré bránia uplatniť alebo priznať plnenie predávajúceho voči spotrebiteľovi, aj keď by inak bolo potrebné, aby sa spotrebiteľ týchto skutočností dovoľával. Premlčanie je definované ako uplynutie času ustanoveného v zákone na vykonanie práva, ktorý uplynul bez toho, aby sa právo vykonalo. Použitím námietky premlčania má za následok zánik súdnej vymáhateľnosti práva v dôsledku čoho nemožno premlčané právo oprávnenému priznať. Vznesením námietky premlčania zaniká nárok, t.j. vynutiteľnosť prostredníctvom súdu, ale subjektívne právo trvá naďalej, jeho uplatniteľnosť je obmedzená len na dobrovoľné splnenie zo strany povinného subjektu. Občiansky zákonník rozlišuje všeobecnú premlčaciu dobu a ostatné premlčacie doby. Všeobecná premlčacia doma má substidiárny charakter a použije sa tam, kde pre konkrétne právo nie je Občianskym zákonníkom ustanovená osobitná premlčacia doba.

Zákonom č. 102/2014 Z. z. ako bod 11 Čl. VIII bol do zákona č. 250/2007 Z. z. ochrane spotrebiteľa zavedený nový § 5b. Zákon nadobudol účinnosť 1. mája 2014 a zákonodarca nestanovil žiadne interpolárne pravidlá. S ohľadom na potreby aplikačnej praxe sa jednoznačne ustanovuje povinnosť ex offo postupcu orgánov dozoru a orgánov posudzujúcich nároky zo spotrebiteľskej zmluvy skúmať a vyhodnocovať prekážky uplatnenia práva predávajúceho voči spotrebiteľovi. Celkové nastavenie spoločenských procesov v oblasti ochrany spotrebiteľa je však nepochybné. Smeruje k maximalizácii ochrany spotrebiteľa, ako slabšej strany v právnych vzťahoch - v tomto smere hraničí subjektívny teleologický (historický) výklad § 5b zákona o ochrane spotrebiteľa i s eurokonformným a objektívnym teleologickým výkladom, teda úmyslom zákona v konkrétnej dobe a situácii. Pomerne jasným a nepochybným sa v tomto svetle javí úmysel zákonodarcu i zákona, a výklad konkrétneho ustanovenia je tak len derivátom elementárneho pravidla, že každá právna norma sa má vykladať na prospech toho, na ochranu ktorého je primárne určená. Výklad tejto normy môže byť výkladom buď „in dubio mitius“ (v pochybnostiach miernejšie, teda „právnoochranné“ vo vzťahu k adresátovi tejto ochrany), alebo výkladom iným, ktorým by ale priznával adresátovi právnej ochrany menej práv, ako bolo „v úmysle“.

O povahe právnej normy nerozhoduje formálne kritérium zaradenia právnej normy do právnej predpisu, ale charakter právnych vzťahov, ktoré táto právna norma reguluje. Ak právna norma reguluje vzájomné subjektívne práva a povinnosti svojich adresátov priamo, nesprostredkované súdnym zásahom, pôjde o normu hmotnoprávnu. Procesné právo naopak stelesňuje všetky tie normy, ktoré regulujú ľudské správanie v konaní zameranom na poskytnutie súdnej ochrany pred súdnymi orgánmi. Ustanovenie § 5b zákona o ochrane spotrebiteľa normuje predovšetkým a najmä o procesnej činnosti orgánu rozhodujúceho o nároku zo spotrebiteľskej zmluvy a má preto charakter procesnoprávny. To, že zákonodarca použil v citovanej norme pojem premlčanie, ktoré je upravené v hmotnoprávnych predpisoch, na tom nič nemení. Použil ho totiž v kontexte s prihlíadaním na skutočnosti, ktoré bránia priznať plnenie zo spotrebiteľskej zmluvy. Priznáva sa jednoznačne ochrana ohrozenému alebo porušenému subjektívnemu právu, čo je nepochybne a zrejme úloha civilného práva procesného. Ustanovenie § 5b zákona o ochrane spotrebiteľa je tak lex specialis k citovanému ustanoveniu § 100 ods. 1 Občianskeho zákonníka, ktoré je však samo procesným ustanovením, nakoľko v naznačených diferenciách normuje o procesných vzťahoch, keďže stanovuje súdu podmienenú povinnosť prihliadať na skutočnosti, ktoré nastali v konaní. Dikcia ust. § 100 ods. 1 Občianskeho zákonníka a dikcia ust. § 5b zákona o ochrane spotrebiteľa sú komplementárnymi pravidlami vo vzťahu lex generalis (100 ods. 1 OZ) a lex specialis (§ 5b zákona o ochrane spotrebiteľa), lebo dikcia § 5b zákona o ochrane spotrebiteľa jednoznačne dopĺňa pravidlo ustanovenia § 100 ods. 1 OZ.

Vykonaným dokazovaním mal súd preukázané, že žaloba žalobcu nie je dôvodná. Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti súd mal za to, že v prejednávanej veci je potrebné aplikovať ustanovenia slovenského právneho poriadku, ktoré poskytujú spotrebiteľovi ochranu i s dôrazom na ustanovenie § 52 ods.2 Občianskeho zákonníka. S poukazom na vznesenú námietku premlčania žalovaným, ako aj ustanovenie § 5b zákona č.102/2014 Z.z., mal súd za to, že nárok žalobcu je premlčaný. Splatnosť úveru nastala dňa 16.01.2009 a dňa 17.01.2009 si mohol žalobca uplatniť svoje právo na súde. Premlčacia lehota uplynula dňa 17.01.2012 a žaloba bola podaná na súd dňa 17.01.2013. Z týchto dôvodov s poukazom na vyššie uvedené skutočnosti súd rozhodol tak ako je uvedené vo výroku rozsudku a žalobu zamietol.

Podľa § 151 ods.3 OSP o trovách konania , súd rozhodne do 30 dní po právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je možné podať odvolanie do 15 dní odo dňa doručenia cestou podpísaného súdu na Krajský súd v Nitre v 3 vyhotoveniach.

Podľa § 205 O.s.p. v odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3 Obč. súdneho poriadku) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1, b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností, d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a), f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie.